

کاروان شعر ایران در فرانسه

منصور اوچی

۲۸۳

اندیشه راهاندازی (کاروان شعر) در مهر ماه ۱۳۸۳ همزمان برگزاری دو نمایشگاه فرش در موزه فرش ایران در تهران و موزه فرش کلمون فرانس در فرانسه، با توجه به طبیعت بهشت گونه‌ای که در فرش ایرانی به چشم می‌خورد تحت عنوان (کاروان شعر) با موضوع «گفت و گو با طبیعت» شکل گرفت. بدین گونه که شاعرانی از فرانسه به ایران بیایند به دیدار، و شاعرانی از ایران به فرانسه بروند به بازدید. براین اساس در اردیبهشت ماه سال گذشته شاعران معروفی از فرانسه به ایران آمدند: الن لانس، کلود استپان، ژان باتیست پارا و نام ژیل اوته مترجم قصائد و غزلهای سعدی نیز در این گروه به چشم می‌خورد. همچنانی که نام مجسمه‌ساز و نقاش معروف فدریکاماتا، هنرمند فرانسوی شیلیائی تبار، این کاروان به شهرهای تهران، اصفهان، شهرکرد، شیراز، فیروزآباد و چهارمحال بختیاری سفر کرد و شاعرانی نیز از تهران و اصفهان و شیراز به این کاروان پیوستند و به اجرای برنامه و شعرخوانی پرداختند. و بعد از پایان برنامه این کاروان به فرانسه مراجعت کرد. در اسفند ماه سال گذشته به بازدید این دیدار، کاروان شعر ایران با شرکت محمدعلی سپانلو از تهران حسن صدری از اصفهان و من، منصور اوچی از شیراز به همراه مدیا کاشیگر به عنوان مترجم به فرانسه رفت و در آنجا یدالله رویائی از پاریس و گراناز موسوی از استرالیا به کاروان پیوستند و به اتفاق فریده روا از پاریس به عنوان مترجم به پنج شهر فرانسه از شمال تا جنوب مسافت کردند به لاروشل، پواتیه، نانت، پاریس و بندر مارسی و در طول دو

● از راست: یدالله رویاپیش - محمدعلی سپانلو و منصور اوچی (پاریس)

۲۸۴

هفته به اجرای برنامه پرداختند و در نه جلسه شعرخوانی شرکت کردند. شعرهای شاعران این کاروان از قبل به فرانسه ترجمه شده بود و در هر جلسه در ابتدا به معرفی شعر امروز ایران پرداخته می‌شد و سپس نوبت به شعرخوانی هر شاعر که می‌رسید در آغاز در مورد کارهای او و ویژگیهای زبانی و بیانی او مطالبی ارائه می‌گردید و سپس هر شاعر چندین شعر خود را به فارسی می‌خواند و بعد از قرائت هر شعر بلافصله ترجمه فرانسوی آن به سمع حضار می‌رسید و بعد از اتمام شعرخوانی هر شاعر به پرسش‌های مطرح شده در مورد شعرش پاسخ می‌داد. همچنین گروه به پرسش‌هایی که در مورد وضعیت شعر در ایران، شعر امروز ایران، شعر زنان، چگونگی چاپ شعر در ایران و انجمن‌های شعر، مطرح می‌شد، پاسخ می‌داد. و از آنجائی که از پیش اقدامات لازم جهت اجرای هر چه بهتر برنامه‌ها در نظر گرفته شده بود در هر شهر بولتن‌ها، بروشورها، پوسترها و کارت پستال‌هایی در مورد شاعران این کاروان و کارها و آثار آنها تدارک دیده شده بود که در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گرفت. همچنین از پیش از هر شاعر دو شعر او را با خط خود شاعر خواسته بودند و این دو شعر با ترجمه فرانسوی آن یکی به صورت پوستر و دیگری به صورت کارت پستال چاپ شده بود و در اختیار حضار قرار می‌گرفت. شعرخوانی این کاروان با استقبال فرانسویان و ایرانیان مقیم فرانسه روبرو گردید. و در چند شهر، هنرمندان ایرانی مقیم فرانسه بعد از شعرخوانی گروه به اجرای موسیقی ایرانی پرداختند از جمله مجید

Envie de promenade

Où un haut toit ?

Où une haute échelle ?

Dressé, en aplomb, sur la tête du monde,

Montée sur elle, te redressant, tu crierais :

« Une envie de promenade

Alors qu'est passé le temps des jardins ! »

هواي باع نوردم

جاست بام بلندی ؟

و زریام بلندی ؟ -

بر شود و باید بلند بر سر دنیا

و بر شری و بانی بر آن و نصره بر آری :

- هواي باع نوردم و دور باع گشت - ! ...

مسعود لو جی

خلج با دف و تنبک در نمازخانه ونسان مقدس در لاروشل و در پواتیه خانم شادی فتحی شعرخوانی شاعران را با سه تار خودش همراهی کرد و پس از پایان شعرخوانی با سه تار به اجرای موسیقی پرداخت. و در چند شهر شاعران و بزرگان فرهنگ فرانسه به دیدار شاعران ایرانی آمدند و در جلسات شعرخوانی آنها حضور داشتند. از جمله در مدیاتک لاروشل، در بام دنیا پواتیه، در خانه شعر نانت، در کتابخانه مرکزی مارسی و در خانه نویسنده‌گان پاریس ادونیس (علی احمدسعید) شاعر معروف سوری تبار مقیم پاریس، آن لانس، ژان پاسکال بوسه، کلود استپان، ژان باتیست پاره، برژیت اکه لون شکوزه، کریستف بالائی، و چند شاعر ایرانی مقیم فرانسه؛ ژاله چگنی، عاطفه گرگین - شهاب طاهرزاده و هنرمندانی دیگر.

گفتنی است که اعضاء این کاروان فردی و گروهی در چندین مصاحبه مطبوعاتی، رادیوئی و تلویزیونی شرکت کردند و در مورد شعر خود و شعر امروز ایران و ژانرهای مختلف آن صحبت کردند و به شعرخوانی پرداختند. گفتنی است که ترجمه شعرهای یدالله رویائی، محمدعلی سپانلو و حسن صفری به صورت کتاب در فرانسه منتشر شده است و قرار است تا پایان سال ۲۰۰۶ ترجمه شعرهای منصور اوچی و گراناز موسوی به صورت کتاب منتشر شود.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرنگی
پرتال جامع علوم انسانی

مشترکین بخارا

بهاي اشتراك سال ۱۳۸۵ را هر چه زودتر
مرحمة كنيد.